

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoP/25/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2616202410
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2616202410.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a sudkýň JUDr. Evy Barcajovej a Mgr. Renáty Gavalcovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: J. U., nar. XX.XX.XXXX a R. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: matka X. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX, T. - Y., zastúpená JUDr. Jurajom Procházkom, advokátom so sídlom Lakšárska Nová Ves 403 a otec: Ing. J. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX/XX, Y., zastúpený Advokátskou kanceláriou Martin Džačovský s.r.o., so sídlom Hviezdoslavova 315, Senica, IČO: 47 250 143, o zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 2P/33/2016-25 zo dňa 09. mája 2016 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í t a k**, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým J., nar. XX.XX.XXXX a maloletou R., nar. XX.XX.XXXX

- v každom párnom kalendárnom týždni od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom týždni v piatok od 15.30 hod. do 18.00 hod.,
- v každom párnom kalendárnom roku počas jarných prázdnin od pondelka 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod.,
- každý kalendárny rok počas Veľkonočného pondelka od 10.00 hod. do 18.00 hod.,
- počas Vianočných sviatkov v každom kalendárnom roku dňa 25.12. od 10.00 hod. do 18.00 hod.
- v každom párnom kalendárnom roku od 28.12. od 10.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod.,
- v každom nepárnom kalendárnom roku od 02.01. od 10.00 hod. do 04.01 do 18.00 hod. a od 30.12 od 10.00 hod. do 02.01 do 18.00 hod.
- počas letných prázdnin prvý celý júlový týždeň od pondelka 10.00 hod. do nedele 18.00 hod., nasledujúce dva júlové týždne budú maloleté deti v osobnej starostlivosti matky a vo štvrtom a piatom prázdninovom týždni v osobnej starostlivosti otca od pondelka 10.00 do nedele 18.00. Nasledujúci šiesty prázdninový týždeň budú maloleté deti v osobnej starostlivosti matky a siedmy prázdninový týždeň v osobnej starostlivosti otca od pondelka 10.00 do nedele 18.00.

II. Počas vianočných a letných prázdnin sa bežný styk nebude realizovať.

III. Matka je povinná deti na styk s otcom pripraviť a odovzdať otcovi v mieste bydliska maloletých detí v určený čas a otec je povinný deti prevziať a odovzdať matke v mieste bydliska maloletých detí v určený čas.

IV. Tým sa **m e n í** rozsudok Okresného súdu Senica sp. zn. 11P/65/2014-21 zo dňa 09.12.2014.

V. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov prvoinštančného ani odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Senica č.k. 11P/65/2014 zo dňa 09.12.2014 tak, že upravil styk otca s maloletými deťmi nasledovne : otec je oprávnený stretávať sa s maloletým J. a maloletou R. každý páry víkend od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod., každý nepáry piatok od 15.30 hod. do 18.00 hod., každý páry rok jarné prázdniny od pondelka 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každý rok počas Veľkonočného pondelka od 10.00 hod. do 18.00 hod., Vianočné sviatky každoročne 25.12. od 10.00 hod. do 18.00 hod. a každý páry rok od 28.12. od 10.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod., každý nepáry rok od 2.1. od 10.00 hod. do 04.01 do 18.00 hod. a od 30.12 od 10.00 hod. do 02.01 do 18.00 hod. Počas letných prázdnin posledný júlový týždeň od pondelka 10.00 hod. do nedele 18.00 hod. a predposledný augustový týždeň od pondelka 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod., pričom počas letných prázdnin sa bude realizovať zároveň bežný styk tak ako je upravený. Matke uložil povinnosť pripraviť deti na styk s otcom a odovzdať ich otcovi v mieste bydliska maloletých detí v určený čas, pričom otec je povinný deti prevziať a odovzdať matke v mieste bydliska maloletých detí v určený čas. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil zistením, že mal. J. a mal. R. sú deti narodené z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Senica č.k. 8P/25/2014 zo dňa 04.06.2014 rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi bolo určené výživné a upravený styk s maloletými deťmi. Neskôr bol styk otca s maloletými deťmi upravený rozhodnutím Okresného súdu Senica č.k. 11P/65/2014 zo dňa 09.12.2014, styk sa realizoval bezproblémovo, otec si pre deti chodil pravidelne, včas a v poriadku ich odovzdával matke. Matka sa svojim návrhom domáhala zúženia úpravy styku otca s maloletými deťmi s ohľadom na jej nové pracovné zaradenie a pracovnú dobu a tiež s ohľadom na zmeny v správaní maloletého J., ku ktorým dochádzalo po návštevách otca, v dôsledku ktorých začal navštevovať psychológa. Matka žiadala upraviť styk otca s deťmi každý páry víkend od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod. a počas presne vymedzených dní cez prázdniny a sviatky. Otec okrem toho žiadal styk aj počas týždňa, každý nepáry víkend v piatok od 15.30 hod. do 18.00 hod. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka súd prvej inštancie zistil, že realizácia styku je problémová hlavne z toho dôvodu, že rodičia nevedia spolu komunikovať, nerešpektujú sa a svoje nezhody prenášajú na deti. Kolízny opatrovník maloletých detí navrhol upraviť styk aj cez týždeň, t.j. nepáry piatok, tak ako navrhol otec a cez prázdniny a sviatky v rovnakom rozsahu u každého rodiča. Otec má s mal. deťmi vytvorený dobrý vzťah. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že otec má záujem podieľať na výchove maloletých detí, vyživovaciu povinnosť si plní pravidelne a chce sa s nimi stretávať čo najviac. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že pre maloletú R., ktorá je v útlom veku je potrebný pravidelný kontakt s rodičom, s ktorým nebýva v domácnosti. Rovnako i pre maloletého J. je dôležitý pravidelný a čo najširší kontakt s otcom, pretože v rámci tohto času je možné realizovať i neverbálne výchovne pôsobiť na maloleté dieťa. Pre prehlbovanie vzťahu medzi otcom a maloletými deťmi, s prihliadnutím najmä na záujem maloletých detí, nie je postačujúce stretávanie sa v intervaloch dvoch týždňov. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 36 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote napadla odvolaním matka maloletých detí. Žiadala, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletým J. a maloletou R. každý páry víkend od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod., každý nepáry piatok od 15.30 hod. do 18.00 hod., každý páry rok jarné prázdniny od stredy 10.00 hod. do piatka do 18.00 hod., každý rok počas Veľkonočného pondelka od 10.00 hod. do 18.00 hod., Vianočné sviatky každoročne 25.12. od 10.00 hod. do 18.00 hod., každý páry rok od 28.12. od 10.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod., každý nepáry rok od 02.01. od 10.00 hod. do 04.01 do 18.00 hod.. Počas letných prázdnin posledný júlový týždeň od pondelka od 10.00 hod. do nedele 18.00 hod. a predposledný augustový týždeň od pondelka 10.00 do nedele 18.00., pričom počas jarných a letných prázdnin sa bude súčasne realizovať aj bežný styk okrem každého nepárneho piatku od 15.30 hod do 18.00 hod.. Matka bude povinná deti odovzdať otcovi a otec bude povinný deti odovzdať matke v mieste bydliska maloletých detí v určený čas. Svoje odvolanie odôvodnila tým, že rozsah styku tak, ako je upravený v napadnutom rozsudku znemožňuje matke počas letných prázdnin pripraviť si s deťmi vlastný program v rozsahu dovolenky v trvaní týždeň, pretože pokiaľ sa má realizovať

počas letných prázdnin súčasne aj bežný styk tak ako je upravený, neexistuje ucelený týždeň pre matku na letnú dovolenku, čo ju neprípustne diskriminuje.

3. Otec maloletých vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil alebo zmenil podľa ním navrhnutých variantov. Uviedol, že matka v minulosti nerešpektovala právo otca na styk s maloletými deťmi, otec sa dhodobo cíti tlčený do úzadia zo strany matky. Navrhol, aby mu súd priznal právo stretávať sa s maloletými deťmi počas letných prázdnin každoročne počas druhého a posledného júlového týždňa, prvého a predposledného augustového týždňa vždy od pondelka 10.00 hod. do nedele 18.00 hod., pričom počas letných prázdnin by sa bežný styk neuskutočňoval. Alternatívne navrhol, aby mu súd priznal právo stretávať sa s maloletými deťmi počas letných prázdnin každý páry týždeň od štvrtka 16.30 hod do nedele do 18.00 hod, posledný júlový a preposledný augustový týždeň vždy od pondelka od 10.00 hod do nedele do 18.00. V prípade, ak by bol páry týždeň pred posledným júlovým týždňom, resp. pred predposledným augustovým týždňom, deti by boli vcelku u otca. Počas letných prázdnin by sa bežný styk neuskutočňoval. S návrhom matky týkajúceho sa jarných prázdnin otec súhlasil za podmienky, že sa bude uskutočňovať aj bežný styk. Počas Vianočných sviatkov žiadal otec o styk každoročne 25.12. od 10.00 do 18.00, každý páry rok od 28.12. od 10.00 do 30.12. do 18.00, každý nepáry rok od 29.12. od 10.00 hod do nasledujúceho párneho roku do 3.1. do 18.00 hod. Otec vo svojom odvolaní argumentoval tým, že maloleté deti súd ešte v útlom veku a je potrebné na vytvorenie riadneho vzťahu rodiča s deťmi pravidelný styk, resp. trávenie času, ktoré nie je možné iným spôsobom nahradiť či suplovať.

4. Kolízny opatrovník maloletých detí vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že prázdninový styk navrhuje upraviť tak, ako je uvedené v jeho písomnej správe zo dňa 09.05.2016. Poukázal na potrebu prihliadať na potreby a záujmy detí, keď maloletý J. má viacero záujmových aktivít, preto styk v pracovnom týždni považuje kolízny opatrovník za zaťažujúci. Maloletá R. je vo veku, keď častejší styk s otcom je v prospech upevňovania ich vzťahovej väzby. Tiež najmä počas letných prázdnin je častejší pobyt dieťaťa u rodiča, ktorému nie je zverený do osobnej starostlivosti v prospech budovania vzťahu rodič - dieťa.

5. Podľa § 2 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (v ďalšom texte „C.m.p.“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 470 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok účinný od 01.07.2016 - v ďalšom texte „C.s.p.“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas oprávneným subjektom, proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania, s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil, bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania, postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné zmeniť.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, pričom vec i správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie, na ktoré odkazuje. Odvolací súd sa však čiastočne nestotožnil so závermi súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že je potrebné v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi počas prázdnin, napadnutý rozsudok zmeniť.

9. Podľa § 388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

10. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie bol návrh matky na zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi z dôvodu zmeny pomerov na strane matky, ktorá po skončení rodičovskej dovolenky

nastúpila do práce k pôvodnému zamestnávateľovi a z dôvodu, že maloletý J. zle znáša odmietavý postoj otca k jeho záujmovým aktivitám počas pracovného týždňa a zle znáša časté otcove urážky. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky na zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi a či úprava styku tak, ako ju nariadil súd prvej inštancie je v záujme maloletých detí.

11. Z obsahu preskúvaného spisu odvolací súd súhlasne so súdom prvej inštancie zistil, že rozsudkom Okresného súdu Senica č.k. 11P/65/2014 - 21 zo dňa 09.12.2014 bola schválená rodičovská dohoda o úprave styku otca s maloletými deťmi nasledovného znenia: Otec je oprávnený stretávať sa s mal. J. a mal. R. každý párný víkend v čase od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod., každý párný týždeň v pondelok od 15.30 hod. do 18.00 hod., každý nepárny týždeň vo štvrtok od 15.30 hod. do 18.00 hod., každoročne počas letných prázdnin posledný júlový týždeň a predposledný augustový týždeň vždy od pondelka od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každoročne na Veľkonočný pondelok od 10.00 hod. do 18.00 hod., každoročne počas jarých prázdnin od stredy od 16.30 hod. do piatka do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov každý rok 25.12. od 10.00 hod. do 18.00 hod., každý párný rok od 28.12. od 10.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod., každý nepárny rok od 2.1. od 10.00 hod. do 4.1. do 18.00 hod., každý nepárny rok od 30.12. od 10.00 hod. do 2.1. do 18.00 hod. Matka je povinná deti na styk s otcom pripraviť, deti mu odovzdať v určenom čase v mieste bydliska detí a otec je povinný deti prevziať a odovzdať matke v určenom čase v mieste bydliska detí. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.12.2014. Matka sa zmeny styku otca s maloletými deťmi domáhala z dôvodu svojho nástupu do zamestnania a z dôvodu, že styk otca, najmä s maloletým J. nie je v záujme maloletého, ktorý navštevuje počas pracovného týždňa záujmové krúžky, pričom otec odmieta s maloletým tieto krúžky navštevovať, resp. umožniť mu návštevu záujmového krúžku, čo je pre maloletého stresujúce a prejavuje sa to aj zníženou pozornosťou a roztržitosťou na vyučovacích hodinách.

12. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

13. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže podľa okolností konkrétneho prípadu prevážiť nad záujmom rodiča, pričom posúdenie proporcionality zostáva na vnútroštátnych súdoch, ktoré sú v bezprostrednom kontakte so zúčastnenými stranami. V prejednávanej veci je nepochybne v záujme maloletých detí, aby sa v čo najväčšom rozsahu stretávali so svojím otcom, pritom je však v ich záujme aj to, aby aj so svojou matkou mohli tráviť voľný čas nepretržite v takom rozsahu, ktorý umožňuje deťom s matkou spoločné aktivity, napr. aj tráviť čas mimo bydliska nepretržite po dobu dlhšiu ako jeden týždeň, a to najmä v období prázdnin, keď sa predpokladá intenzívnejšie trávenie času rodičov s deťmi. Tieto úvahy viedli odvolací súd k tomu, aby prihliadol na argumentáciu matky, podporenú kolíznym opatrovníkom maloletých detí a zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, ktorou rozhodol, že aj počas letných prázdnin sa bude realizovať zároveň bežný styk tak, ako je upravený. Práve táto úprava by znemožňovala tráviť matke s maloletými deťmi dlhšie obdobie nepretržite a absolvovať spoločnú dovolenku mimo bydliska dlhšie, ako len niekoľko dní. Na druhej strane odvolací súd vzal do úvahy vyjadrenie kolízneho opatrovníka a tú skutočnosť, že práve v období prázdnin je potrebné a možné, aby mali maloleté deti aj s otcom zabezpečené dlhšie obdobie na trávenie spoločného času, preto odvolací súd čas každoročných letných prázdnin rozdelil v rovnakej miere pre matku aj otca.

14. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil v zmysle citovaného ustanovenia § 388 C.s.p..

15. náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 2 C.s.p. s použitím ustanovenia § 52 C.m.p..

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).